פניני הלכה

העם והארץ

מדריך למורה

פניני הלכה

העם והארץ

מדריך למורה

(למעלה מ-(סוף ג 290) שאלות)

עריכה: הרב יגאל ללום

©

כל הזכויות שמורות

ישיבת הר ברכה
תורה שהיא דרך חיים

מכון הספרים

מדריך זה נוצר כדי להגדיל תורה ולהאדירה
וניתן לעשות בו כל שימוש שאינו מסחרי

נשמח לקבל מבחנים, סיכומים ועזרי למידה נוספים
כדי לשכלל את המדריך למורה

הצעות והארות יתקבלו בברכה

ישיבת הר-ברכה – מכון הספרים
morim@yhb.org.il 02-9709588
עזרי למידה ועוד באתר: www.morim.yhb.org.il

פרק א - מעלת הארץ	5
פרק ב – קודש וחול בישוב הארץ	8
פרק ג - מצוות ישוב הארץ	11
פרק ד - מהלכות צבא ומלחמה	15
פרק ה - שמירת הארץ	17
פרק ו - מהלכות מדינה	18
פרק ז - ערבות הדדית	18
פרק ח - עבודה עברית	21
פרק ט - הלכות זכר למקדש	23
פרק י - הלכות גרים	26

מקרא:

 חומר העשרה

 שאלות חזרה

 תקצירים וסיכומים

 שאלות אתגר

תודה לכותבי השאלות:

מרדכי כותב אמת

רונן וילדשטיין

שניר אטיאס

נועם וילנר

דניאל לטס

ראובן פלדמן

יאיר רבינוביץ'

פרק א - מעלת הארץ

1. מה מיוחד על-פי חז"ל במצוות ישוב הארץ? (פסקה א)
2. מה אמרו חז"ל על מי שגר בארץ ישראל ועל מי שגר בחו"ל? (פסקה א)
3. א. הסבר בפירוט מה הקשר בין המגורים בארץ ישראל לאמונה בה' (פסקה א)
   ב. הסבר בפירוט מה הקשר בין המגורים בחו"ל לעבודה זרה (פסקה א)
4. הסבר מהי סגולתה של ארץ ישראל, במה זה מתבטא? (פסקה א)
5. "בארץ ישראל מתגלה האמונה האחדותית" הסבר מה הכוונה (השתמש בפסוקים) (פסקה א)
6. מה מיוחד בעבודת עם ישראל לה', לעומת עמים אחרים? (פסקה ב)
7. איזה יתרון רוחני יש לארץ ישראל כארצם של עם ישראל? (פסקה ב)
8. הבא דוגמאות למצוות שמתקיימות רק בארץ ישראל! מה מיוחד במצוות אלו? (פסקה ב)
9. למה נביא יכול להתנבא רק בארץ ישראל או בעבורה? (פסקה ב)
10. א. במה תלוי קיומו של עם ישראל? (פסקה ג)
    ב. מה ההבדל בין היווצרות עם ישראל להיווצרות שאר העמים? (פסקה ג)
    ג. על-פי תשובתך מדוע עם ישראל צריך להיכנס לארץ ישראל? (פסקה ג)
11. מדוע ארץ ישראל נקראת "ארץ החיים" לעומת חוץ לארץ? (פסקה ג)
12. מה הכוונה של המילה "גלות"? (פסקה ג)
13. א. למה ממשיכים לקיים מצוות בגלות? (פסקה ג)
    ב. הבא משל לדוגמא, והסבר אותו (פסקה ג)
14. א. האם הקשר לארץ ישראל בגלות הוא דבר הכרחי? מדוע? (פסקה ג)
    ב. ומה יקרה אם עם ישראל ינסה להתקיים ללא הקשר לארץ ישראל? (פסקה ג)
15. היכן המיקום של בית הדין הגדול של שבעים ואחד הזקנים (סנהדרין)? האם חייב להיות בארץ ישראל? (פסקה ד)
16. א. מה תוקף בית הדין הגדול של שבעים ואחד זקנים? מה קורה למי שלא מקשיב להם?
    ב. מה קרה לסמכותם של חכמים לאחר שנתבטל בית הדין הגדול? (הבא 2 דוגמאות) למה זה גורם? (פסקה ד)
17. בזמן שאין סנהדרין, באלו דינים בתי הדין יכולים לפסוק? (מלא את הטבלה) (פסקה ד)

סוג הדינים	יכולים רק בזמן סנהדרין	יכולים גם ללא הסנהדרין
עניני כלל ישראל		
4 מיתות בית דין		
קנסות התורה ומלקות		
קידוש החודש		
דיני קידושין וגיטין		

דיני שבת		
דיני ממונות בין אדם לחברו		
דיני כשרות		

18. האם אפשר להעמיד סנהדרין גדולה בחו"ל? מדוע? (פסקה ד)
19. מה ההבדל בין תלמיד חכם שנסמך לתלמיד חכם שלא נסמך?(פסקה ד)
20. האם אפשר לסמוך בחו"ל? וכיצד זה משפיע על בתי דין בחו"ל? (פסקה ד)
21. איזה כלל משותף לכל הדינים שמותר לדון בחו"ל? (פסקה ד)
22. א. האם ניתן לקדש חודשים ללא בית דין? מה אנו עושים היום? (פסקה ד)
    ב. מה יקרה אם יהיה זמן שלא יהיו יהודים בארץ ישראל? (פסקה ד)
23. הבא 2 אמרות חכמים בעניין גילוי התורה בארץ ישראל. (פסקה ד)
24. א. מה המצווה הראשונה שנצטווה היהודי הראשון (אברהם אבינו)? מדוע? (פסקה ה)
    ב. מה הבטחת הקב"ה לאברהם בעקבות זאת? (פסקה ה)
25. מהם מעלותיו של יצחק אבינו? ולמה זה גרם? (פסקה ה)
26. מדוע ברח יעקב מארץ ישראל? ומה אמר לו הקב"ה בזמן הבריחה? (פסקה ה)
27. א. מה ביקש יעקב מבניו לפני מותו במצרים? ומה יצא מזה בנוסף למילוי הבקשה? (פסקה ה)
    ב. מה זה תרם לעם ישראל במהלך הגלות במצלים? (פסקה ה)
28. מהי תכלית היציאה ממצרים? (פסקה ה)
29. מי מבניו של יעקב ביקש את אותה בקשה? (פסקה ה)
30. מהם שני החטאים החמורים של בני ישראל במדבר, ומה קרה בכל אחד מהם? (פסקה ו)
31. א. במה פחות חמור חטא העגל מחטא המרגלים? ומה תוצאות החטא משום כך? (פסקה ו)
    ב. במה חמור חטא המרגלים מחטא העגל? ומה תוצאות החטא משום כך? (פסקה ו)
32. מה נגזר בשעת חטא המרגלים? מי היחידים שניצלו מהגזרה? מדוע? מה אמרו? (פסקה ו)
33. באיזה תאריך נעשה חטא המרגלים? ומה אמר הקב"ה באותה שעה ע"פ המדרש (פסקה ו)
34. איך אפשר להסביר את חטא המרגלים בצורה טובה? ומדוע אי-אפשר להסביר כך?(פסקה ו)
35. מה היה העונש על חטא המרגלים? וכיצד יכלו ישראל להינצל ממנו? (פסקה ו)
36. לכאורה רצו המרגלים לדאוג לשלומו של עם ישראל. למה גרמו בפועל? (פסקה ו)
37. א. מה גורם חורבן הארץ ובניינה לעם ישראל? ומה קורה מתוך כך? (פסקה ז)
    ב. הבא פסוקים (מהתורה או מהנביא) שמוכיח את תשובה זו. (לא חייב לצטט במדויק)
38. ע"פ הגמרא (סנהדרין) ורש"י, מה הסימן לגאולת ישראל? (פסקה ז)
39. א. מה הקשר בין ברית מילה למצוות יישוב הארץ? (פסקה ח)
    ב. איך זה בא לידי ביטוי בכל אחת ממצוות אלו? (פסקה ח)
40. איפה אצל אברהם אבינו אפשר לראות את הקשר בין ברית המילה לישוב הארץ? (פסקה ח)
41. באיזו עוד תקופה ציווה הקב"ה למול עקב מצוות יישוב הארץ? (פסקה ח)
42. על מי אומרים חז"ל שישלוט בארץ זמן רב? מדוע? ומדוע לא ימשיך לשלוט? (פסקה ח)
43. מה הקשר בין מצוות השבת לישוב הארץ? (2 הסברים). (פסקה ט)
44. על מה משפיעים קדושה השבת ישראל וארץ ישראל? (פסקה ט)

45. מה מבטא המספר שבע? ואיך זה קשור לארץ ישראל? (פסקה ט)
46. "אם מקבלים בניך את השבת – הם נכנסים לארץ, ואם לאו – אינם נכנסים" (בראשית רבה מ"ו,ט') - למה? (פסקה ט)
47. האם בניית בית המקדש דוחה את השבת? מאיפה למדו זאת? למה? (פסקה ט)
48. א. מהי מצוות השמיטה? (פסקה י)
    ב. ומהי מצוות היובל? (פסקה י)
    ג. ומדוע הם מבטאות את קדושתה של ארץ ישראל? (פסקה י)
49. א. במה נזכרים בזכות השמיטה והיובל? (פסקה י)
    ב. מה קורה אם לא שומרים עליהם? (פסקה י)
    ג. מדוע דווקא עונש זה בא דווקא בעקבות מצוות אלו? (פסקה י)
50. כנגד מה היו שבעים שנות הגלות בבבל? (פסקה י)
51. א. מה קורה לארץ ישראל כשעם ישראל בגלות? (פסקה י)
    ב. מה קורה לעם ישראל בגלות? (פסקה י)
52. א. כשעם ישראל נמצא בארצו יכולה הנשמה להתגלות, מדוע? (פסקה יא)
    ב. מה קורה בעקבות כך? מה הסיבה לזה? (פסקה יא)
53. מדוע אין בישראל עבדות לעולם? (פסקה יא)
54. א. מדוע כל-כך חשוב שחרור עבדים לישוב ארץ ישראל? (פסקה יא)
    ב. מה קרה בירושלים בזמן חורבן בית המקדש הראשון? (פסקה יא)
55. מה הקשר בין תפילין לארץ ישראל? (שלשה דברים) (פסקה יא)
56. הסבר את הקשר הין פרשיות התפילין לארץ ישראל? (פסקה יא)
57. איזה מצוות מגלות מאוד את עניין ארץ ישראל? ואיך? (פסקה יא)

1. ע"פ מרן הרב קוק, מהי הקדושה בא"י ומהי הקדושה שירדה בגלות עם ישראל? (הערה 1)
2. הבא שלוש דעות על אלו רבנים חל איסור מהתורה של "לא תסור" (ציין בדעות השונות את ארצם של החכמים) (הערה 2)
3. ע"פ האדמו"ר הזקן, מהי טעותם של המרגלים? (הערה 3)
4. לאורך הדורות ראינו שמי שאוהב את א"י מעריך כי ניתן להתישב בה, ומי שלא אוהב את א"י מעריך כי לא ניתן לישבה. הבא דוגמה ומשל. (הערה 3)
5. מדוע ע"פ רבי צדוק הכהן מלובלין, האגדתות בשבח א"י נמצאות במסכת כתובות? (הערה 4)
6. האם כיבוש הארץ דוחה שבת? הבא הוכחה (הערה 6)
7. האם מצוות ישוב הארץ דוחה שבת? אם כן איזה איסורים? (הערה 6)
8. לכל יהודי יש חלק בארץ ישראל, מה זה מבטא? (הערה 7)
9. א. מהן שבע המצוות שעליהם נאמר שהם שכולות כנגד כל המצוות? (הערות 5 ו-8)
    ב. איך מצוות אלו קשורות למצוות ישוב ארץ ישראל? (הערה 8)
10. מה היתרון של מצוות ישוב הארץ על כל שאר המצוות ששכולות כנגד כל המצוות? (הערה 8)

פרק א עוסק במעלת ארץ ישראל, וחשיבות המצווה ליישבה. .....

פרק ב – קודש וחול בישוב הארץ

1. מה היה התכנון הראשוני של משה לכיבוש הארץ, מדוע. (פסקה א)
2. מדוע עם ישראל החל לכבוש את עבר הירדן המזרחי לפני המערבי? (פסקה א)
3. מה היתה בקשת בני ראובן גד וחצי המנשה ממשה? מדוע ביקשו זאת? (פסקה א)
4. מה היתה תגובתו של משה לבקשתם? למי השווה אותם? (פסקה א)
5. כיצד ניסו בני ראובן גד וחצי המנשה לפיס את משה? איך משה הגיב לדבריהם? (פסקה א)
6. מה מוזר ביחסו של משה לבקשת בני ראובן גד וחצי המנשה? (פסקה א)
7. מדוע תנאי התחייבותם לארץ של שנים וחצי השבטים מוזכר בדברי משה פעמיים? (פסקה א)
8. שנים וחצי השבטים התייחסו לעבר הירדן המזרחי בצורה שונה מכלל העם. מדוע? במה הם היו שונים? (פסקה א)
9. מה צריך להיות המניע המרכזי לישוב ארץ ישראל? (פסקה א)
10. ישנו אזכור חריף במדרש רבה לגבי שנים וחצי השבטים והקשר לסיבה להגלותם, מהו? מה כוונת חז"ל באומרם "חוץ מארץ ישראל"? (פסקה א)
11. א. מדוע נשלחו מרגלים דווקא ליריחו? (פסקה ב)
    ב. מה היחס בין יריחו לארץ כנען? (פסקה ב)
12. מדוע יהושע מבקש לראות "את הארץ ואת יריחו"(יהושע ב,א)? הרי המרגלים הלכו ליריחו בלבד? (פסקה ב)
13. מדוע לוט בחר לגור באזור ים המלח? מה קרה לאזור בעקבות חטאי אנשי סדום ועמורה? (פסקה ב)
14. מה גרם לנפילה המוסרית של אנשי סדום ועמורה? (פסקה ב)
15. במה הכנענים מתועבים יותר משאר האומות?ואיך תפיסת עולם זו מגיבה כשהיא פוגשת את השפע האלוהי? (פסקה ב)
16. א. איזה גילוי דבר ה' מיוחד קיים בארץ ישראל? הבא דוגמא. (פסקה ב)
    ב. מה עלול לקרות בעקבות כך? (פסקה ב)
17. מדוע בכיבוש יריחו הקיפו את חומות העיר שבע פעמים עם ארון ברית ה'? (פסקה ב)
18. א. מהו הטעם לגזרת יהושע שלא לקחת מן החרם? (פסקה ג)
    ב. איזה ציווי ממשיך את התפיסה הזו? (פסקה ג)
19. מהו הקשר שבין ירושלים ושילה מחד לבין יריחו מנגד? (פסקה ג)
20. מה היה חמור כל כך בשללו של עכן משאר השלל שנוהגים לקחת במלחמות? (פסקה ג)
21. א. מה עכן לקח? ושל מי היה השלל שלקח? (פסקה ג)
    ב. מה קרה כנגד לקיחת השלל בידי עכן, ומדוע זה היה הסיבה לעונש? (פסקה ג)
22. מי בנה את יריחו בשנית ומה תפקידו,ומי מלך באותה תקופה? (פסקה ג)
23. הסבר את המשפט הבא: "מציאות של חורבן סדום ועמורה מבטאת העובדה שעדיין אין ביכולתנו לקדש את החומריות האופן שלם". (פסקה ג)
24. מה עלול היה לקרות אם ישראל היו נכנסים לארץ ישראל וכיכר הירדן היתה דשנה? (פסקה ג)
25. מה יקרה לעתיד לבא בים המלח? מה זה יבטא? (פסקה ג)
26. מהו הקשר בין שמואל בדורו למשה ואהרון בדורם? (פסקה ד)

27. א. איזה מעשה של מסירות נפש יום יומית עשה שמואל? (פסקה ד)
ב. איזה תוצאות (רוחנית וגשמית) היו לעם ישראל בזכות זה? (פסקה ד)
28. מה היה המצב הלאומי בישראל בימים בהם שפט שמואל? (פסקה ד)
29. מה היתה בקשת זקני ישראל משמואל? (פסקה ד)
30. מה היתה תגובת שמואל? ומה ה' ענה לו? (פסקה ד)
31. מפני מה שמואל מזהיר את העם? ומה היתה תגובת העם לדבריו? (פסקה ד)
32. מדוע נבחר דווקא שאול? כיצד הגיבו העם ובני הבליעל? (פסקה ד)
33. מהו הקרב הראשון שבו לחם שאול? מה חושב העם על שאול בעקבות הקרב? (פסקה ד)
34. בשמחה לאחר הניצחון נגד נחש העמוני, שמואל אומר לעם שלשה דברים (על עצמו, תוכחה, ועונש). מה הם? (פסקה ד)
35. מהם עיקרי התוכחה של שמואל לעם? ומדוע הוא כועס כל כך? (פסקה ד)
36. מה תגובת העם לשמואל? ומה שמואל עונה להם? (פסקה ד)
37. מדוע התנגד שמואל למלך בעם? מה חשש שיהיה סופה של מלכות זו? (פסקה ד)
38. האם צדק שמואל בדבריו,ובנוסף, מי תיקן את המציאות הזו למציאות עלינה יותר וע"י מה? (פסקה ד)
39. מי מנע מדוד לבנות את בית המקדש? מי בנה אתו בסוף? (פסקה ד)
40. איזה מעלה יש משלמה לגבי בנית בית המקדש? (פסקה ד)
41. האם הפגם עליו התריע שמואל תוקן לגמרי? (פסקה ד)
42. במה עמרי המלך זכה בעוד ששאר המלכים לא זכו? בזכות מה זכה ב"מתנה" זו? (פסקה ה)
43. מה היה המניע של אחאב לבניית העיר שומרון? מה ניתן ללמוד מכך? (פסקה ה)
44. בתקופת אחאב (למרות שעבדו עבודה זרה) ניצחנו במלחמות לעומת תקופת שאול, מדוע? (פסקה ה)
45. השלם את דברי הספרי: "גדול השלום, ש...". (פסקה ה)
46. על איזה עיקרון שמר אחאב בקרב נגד בן הדד? האם זקני העם תמכו ברעיון? (פסקה ה)
47. על פי חז"ל, מה זה מחמד עיניו? (פסקה ה)
48. מה היה תוצאות המלחמה בין בן הגג לאחאב. (פסקה ה)
49. מה הסוף של מי שיש לו רגש לאומי ללא שמירת מצוות הבא דוגמא? (פסקה ו)
50. פרט את הפשעים שאחאב ביצע (פשע לאומי ופשע מוסרי) (פסקה ו)
51. למה גרמה עזיבת ה' ? (פסקה ו)
52. א. את מי נשא אחאב לאישה? ואיזה מבנה הקים בשומרון? (פסקה ו)
ב. כיצד הגיב לתוכחות נביאי ישראל? (שני דברים) (פסקה ו)
53. א. איזה גזרה נגזרה על בית עמרי ואחאב? מדוע? (פסקה ו)
ב. מדוע התעכבה? מה ניתן היה לעשות בזמן זה? (פסקה ו)
54. איך נהרג אחאב? (פסקה ו)
55. איך הסתיימה מלכות בית עמרי ואחאב? (פסקה ו)
56. ציין 3 מגדולי הרבנים שחלו לעלות לארץ בתחילה? (פסקה ז)
57. מה היה המניע של הגר"א בעליה לארץ? (פסקה ז)
58. כמה עליות היו לפני העלייה המכונה "הראשונה"? ציין אותם (פסקה ז)
59. איזו עלייה עלתה במסגרת חיבת ציון ואילו רבנים תמכו בה (ציין 3 רבנים)? (פסקה ז)
60. איזו הכרה התבררה בעקבות האנטישמיות? (פסקה ז)

61. מי היה מקים התנועה הציונית? מה הוא הצליח לעשות שרבים ורבנים לא הצליחו? האם הצלחתו היתה מלאה? (פסקה ז)
62. מאלו שלוש בעיות שפקדו את עם ישראל היינו יכולים להינצל אלו יראי השמים היו עולים לארץ בהמוניהם? מה קרה בפועל? (פסקה ח)
63. מה קרה לאלו שפעלו בדורות האחרונים למען בניינה של הארץ? למה זה רומז? (פסקה ח)
64. א. האם זכות מצוות ארץ ישראל בלא אמונה בה' עומדת לעד? (פסקה ח)
    ב. מה אמר הרב קוק על זה? (פסקה ח)
65. איך צריך להמשיך בבניין ארץ ישראל בימינו? (פסקה ח)

1. א. מה היה סדר בקשותיהם של בני ראובן גד וחצי המנשה (בבנית גדרות הצאן והערים)?
   ב. מה הבעיה בסדר הזה? ובאיזה סדר משה ענה להם? (הערה 1)
2. איך יכלו בני ראובן גד וחצי המנשה לתקן את חטאם, באיזה דרך? (הערה 2)
3. מה היתה הסיבה לחטאי רחב ואיך חזרה בתשובה? (הערה 3)
4. עד לאיזה מעלה התעלתה רחב, ולמה זכתה? (הערה 3)
5. הבא דוגמאות לקשר המיוחד בין יריחו לירושלים? (הערה 4)
6. לאחר שחיאל בנה את יריחו ונענש, כיצד הגיב אחאב? במה נענש אחאב? (הערה 5)
7. בשנת תרס"ח הרב קוק שלח איגרת ליהודים בגולה וקרא להם לעלות לארץ ולבנות אותה מתוך יראת שמים. ומפני מה הזהיר הרב קוק באגרת זו? האם זה התגשם? (הערה 6)

הפרק עוסק בחשיבות של גיוס כוחות החול לעבודת ה' בארץ ישראל.....

פרק ג - מצוות ישוב הארץ

1. אילו שני חלקים יש במצוות ישוב הארץ? על מי מוטל כל חלק ומה ענייני? (סעיף א)
2. מאיזה פסוק למד הרמב"ן את מצוות ישוב הארץ? לאיזה חלק של המצווה נשייך אותו? (סעיף א)
3. מהם שתי חלקי המצווה-הכללית לדעת הרמב"ן, ומתי לדעתו המצווה נשלמת? (סעיף א)
4. לדעת הרמב"ן על איזה דור מוטל לקיים את מצוות ישוב הארץ? (סעיף א)
5. מדוע לא נהגו לקיים מצווה זו בדורות הקודמים? מה בדין בימינו? (סעיף א)
6. האם גם ליחיד יש שותפות במצוות ישוב הארץ הכללית? (סעיף ב)
7. א. דרג את שותפות של היחיד במצוות ישוב הארץ ל-3 מדרגות שונות, נמק את תשובתך.
   ב. מה הכלל היסודי במדרגות אלה? (סעיף ב)
8. מה המיוחד בדרך קיום מצוות ישוב הארץ? (סעיף ב)
9. כיצד יוכלו יהודים המתגוררים בחו"ל, לקיים גם את מצוות ישוב הארץ ולהיות שותפים בה? (סעיף ב)
10. האם לאחר שעם ישראל יכבוש את כל א"י, וכל הארץ תהיה מיושבת, עדיין תהיה מצוות ישוב הארץ או שמא בזה היא נשלמה? (סעיף ג)
11. האם יש מצוות ישוב ארץ ישראל בזמן שהגויים שולטים בה? (סעיף ג)
12. א. היכן עדיף לגור: בא"י אך בעיר שרובה גויים, או בחו"ל בעיר שרובה יהודים ת"ח? (סעיף ג)
    ב. מה נאמר בגמרא על התלבטות זו? (סעיף ג)
    ג. האם זה רעיון אמוני בלבד, או שזה נפסק להלכה? הוכח. (סעיף ג)
13. כתוב בלשונך את המדרש על התנאים שרצו לרדת מהארץ בתקופת הרומאים. (סעיף ג)
14. מדוע אדם שגר בא"י בזמן שלטון של גויים בארץ מקיים בכל זאת גם את המצווה הכללית? הבא 2 טעמים. (סעיף ג)
15. מה מיוחד בתלמידי הגר"א שעל אף שהיה שלטון של גויים, הם קיימו ממש את המצווה הכללית? (סעיף ג)
16. א. הסבר את הכלל "וחי בהם ולא שימות בהם", מתי הוא חל? הבא דוגמא. (סעיף ד)
    ב. הסבר את הכלל "ייהרג ולא יעבור ", מתי הוא חל? הבא דוגמא. (סעיף ד)
17. א. מדוע מצוות ישוב הארץ דוחה פיקוח נפש? במה היא שונה משאר המצוות? (סעיף ד)
    ב. הסבר כיצד למדו זאת מהתורה? (סעיף ד)
18. באיזה מצבים בכל זאת מצוות ישוב הארץ תידחה מפני הציווי "וחי בהם"? (סעיף ד)
19. מה עלול לקרות אם לא נהיה מוכנים למסור את נפשנו על ארצנו ומולדתנו? (סעיף ד)
20. איזה 2 מצוות מקיים אדם שנלחם על הגנת הארץ? כיצד? (סעיף ד)
21. א. מתי התחיל עם ישראל לקיים שוב את מצוות ישוב הארץ הכללית? (סעיף ה)
    ב. אלו דברים מהותיים קרו ברגע זה? (סעיף ה)
    ג. האם מי שגר בארץ ישראל לפני כן קיים מצוות ישוב הארץ? מה הבדל? (סעיף ה)
22. מה הדין לגבי קריעה בעיר של יהודים אך השלטון גוי? ומה הדין בעיר שיש מיעוט יהודי אך השלטון יהודי? באר מדוע הדין כך. (סעיף ה)
23. א. מה המשמעות של הקמת המדינה לגבי לימוד התורה? (סעיף ה)
    ב. האם זה עיקר המשמעות בהקמת המדינה? (סעיף ה)
    ג. האם עיקר מצוות ישוב הארץ היא אמצעי לקיום מצוות אחרות? הסבר. (סעיף ה)

24. מדוע במשך כל הדורות לא קיימו את מצוות ישוב הארץ? (סעיף ה)
25. מדוע הקמת המדינה היא שלב משמעותי בגאולה? פרט. מה השלב הסופי? (סעיף ה)
26. מה ההבדל בין מצוות ישוב הארץ שנאמר בה שהיא שקולה כנגד כל המצוות, לעוד מצוות שנאמר בהם שהם שקולים כנגד כל המצוות? (סעיף ו)
27. הסבר בקצרה מהו איסור שבות. (סעיף ו)
28. אם יש דין דאורייתא שמתנגש עם איסור 'שבות' (דרבנן) מה יעשו? ומדוע הדין כך? הבא דוגמא להתנגשות. (סעיף ו)
29. האם 'שבות' דוחה את מצוות ישוב הארץ כשאר המצוות? הבא דוגמאות. (סעיף ו)
30. מה התנאי היסודי במצוות כיבוד הורים? נמק מדוע דווקא תנאי זה. (סעיף ז)
31. מה הדין כאשר הילדים רוצים לעלות לא"י, אך הוריהם מתנגדים בכל תוקף? (סעיף ז)
32. האם יהיה אותו דין כאשר הילדים כבר גרים בא"י, אך רוצים לגור בישע"ז? (סעיף ז)
33. מי שעבר על רצון ההורים כדי לקיים מצווה, מה יעשה (מצד מצוות כיבוד הורים)? (סעיף ז)
34. בני זוג שחיים בכפר נידח בסודן שאין בו יהודים, האם יכולה האישה לכוף את בעלה לעבור דירה ל שכונה החרדית בברוקלין (ניו-יורק)? הסבר מדוע. (סעיף ח)
35. מה יהיה דין כאשר הבעל רוצה לעבור דירה מברוקלין (ניו-יורק) לכפר קאסם? (סעיף ח)
36. באלו מכל הלכות אלו רק הבעל יכול לכוף את אשתו, ובאלו גם האישה יכולה לכוף את בעלה? (סעיף ח)
37. ומה הדין אם האישה מתנגדת בכל תוקף, אף במחיר של גירושין? מה יהיה על שלום הבית? (סעיף ח)
38. מה ניתן ללמוד מכך על חשיבות מצוות ישוב הארץ? (סעיף ח)
39. לדעת הרמב"ם לאיזה צורך מותר לצאת מא"י? ובאיזה תנאי? (סעיף ט)
40. האם כאשר יש בארץ רעב כבד עדיין אסור לצאת לחו"ל? כיצד נהגו רבים מגדולי ישראל בעת רעב? (סעיף ט)
41. א. אלו שתי דרגות ישנם במצוות הישיבה בארץ? (סעיף ט)
    ב. אלו היתרים יש על מנת להפר כל אחת מדרגות אלו? (סעיף ט)
    ג. האם גם בזמנינו תקפים היתרים אלו? (סעיף ט)
42. האם מותר למחנכים לצאת לחו"ל על מנת ללמד שם תורה, ולחנך לעליה לארץ? (סעיף ט)
43. האם לצורך רפואה או כיבוד הורים מותר לצאת לתקופה קצרה מארץ ישראל? (סעיף ט)
44. א. האם לדעת רבים מהפוסקים מותר לצאת לטיול לחו"ל? (סעיף ט)
    ב. לעומתם יש דעה אחרת לגבי חובת השהיה בארץ בכל שעה. מה היא? (תחילת סעיף ט)
45. א. כיצד בכל זאת אפשר ללמד זכות על אותם אנשים היוצאים לטיול בחו"ל? (סעיף ט)
    ב. לאור תשובתך בשאלה הקודמת, על מה נסוב הדיון בגמרא לגבי היציאה לחו"ל? (סעיף ט)
46. אדם הרוצה לטייל בחו"ל, כיצד יוכל לתכנן את הטיול הכי טוב מבחינה הלכתית? (סעיף ט)
47. מדוע תמיד טוב להיות בארץ ישראל? (סעיף ט)
48. מהתורה למדנו כי יש להעריך את א"י ולהודות לה' עליה, הוכח קביעה זו עפ"י הפסוקים וכיצד קביעה זו נלמדת מהם? (סעיף י)
49. הבא דוגמא של שתי אמוראים כיצד חיבבו ואהבו את א"י, ועל סמך איזה פסוק התנהגו כך? (סעיף י)
50. מדוע הרמב"ם כתב את המעשה של האמוראים בספר הלכתי? (סעיף י)
51. כיצד בא לידי ביטוי אהבת הארץ וחיבובה ע"י גדולי ישראל? הבא דוגמא. (סעיף י)
52. מה היה יסוד חטאם של המרגלים? ומה קרה כתוצאה מכך? הוכח מהפסוקים (סעיף יא)

53. במה נתייחדה א"י משאר הארצות בנושא לשון הרע? (סעיף יא)
54. מה גורם המדבר לשון הרע על ארץ ישראל? מה עונשו? (סעיף יא)
55. כיצד גדולי האמוראים השתדלו שלא יצא שם רע על א"י? (סעיף יא)
56. כיצד אנו יכולים לתקן את חטא המרגלים? ומה יקרה כתוצאה מהתיקון שנעשה? (סעיף יא)
57. מדוע לדעת הרב קוק יש עדיין גלות ושפלות בעולם? נמק. (סעיף יא)
58. מהי הגדרת הרמב"ן למצוות ישוב הארץ? על איזה פסוק הוא הסתמך? (סעיף יב)
59. לדעת ה'חתם-סופר' האם אדם שחורש את אדמתו במקום ללמוד בבית מדרש עושה כדין? הסבר. (סעיף יב)
60. מהיכן למד ה'חתם-סופר' את הדין שכתבת לעיל? הבא ראיה מהתורה, ומהכתובים. (סעיף יב)
61. א. האם ישנה מצווה בלהיות חקלאי בא"י? נמק. (סעיף יב)
    ב. האם יש מצווה להיות מנהל מפעל בא"י? נמק. (סעיף יב)
62. מדוע ישנה מצווה לטעת עצים בא"י? (סעיף יג)
63. א. כיצד פירשו חז"ל את הפסוק "אחרי ה' אלוקיכם תלכו ובו תדבקון"? (סעיף יג)
    ב. מה למדו חז"ל מפסוק זה לגבי א"י? (סעיף יג)
64. אלו שני יתרונות ישנם בנטיעת עצים? (סעיף יג)
65. על פי תלמידי האר"י הקדוש, מדוע במדבר בנ"י קיבלו את המן? ואילו בא"י לא? (סעיף יג)
66. במה יש יותר קדושה בפירות א"י או במן שירד בנס מהשמיים? (סעיף יג)
67. על פי הרב קוק, מה ההבדל בין הקדושה שיש בא"י לבין הקדושה שיש בחו"ל (במן לדוגמא)? (סעיף יג)
68. מהי המעלה המיוחדת שיש בתורת א"י? (סעיף יג)
69. מה הם גבולות ההבטחה, שהבטיח הקב"ה לאברהם אבינו ע"פ הפסוקים? (סעיף יד)
70. מה ההבדל שיש בין גבולות ההבטחה לבין גבולות בית שני, לעניין המצוות התלויות בא"י? (סעיף יד)
71. האם מצוות ישוב הארץ חלה על גבולות ההבטחה או רק על גבולות בית שני? הסבר את תשובתך. (סעיף יד)
72. לפי ה"כפתור ופרח", ממתי ארץ ישראל קיבלה את מעלתה וקדושתה? (סעיף יד)
73. איזו השוואה עושה רבי אברהם אזולאי בין המקדש לא"י? (סעיף יד)
74. מדוע השכינה אינה מופיעה עדיין בשלמות? (סעיף יד)
75. הבא שתי דעות מהו הגבול של א"י הנקרא 'נחל מצרים'? (סעיף טו)
76. האם דרום חצי האי סיני הוא בגבולות א"י? הסבר. (סעיף טו)
77. האם רצועת עזה וחבל ימית בגבולות ארץ ישראל לכל הדעות? (סעיף טו)
78. היכן מתחיל והיכן נגמר גבולה הצפוני של א"י? (סעיף טז)
79. הבא 4 שיטות היכן נמצא הר ההר? (סעיף טז)
80. מהו הגבול המזרחי של א"י? (2 דעות). (סעיף יז)
81. במרחק של כמה ימי הליכה נמצא הגבול המזרחי של א"י? (סעיף יז)
82. סכם ותאר את מפת א"י עפ"י הרמב"ם. (ניתן לשרטט) (סעיף יז)
83. סכם ותאר את מפת א"י לפי השיטה המגדילה ביותר. (ניתן לשרטט) (סעיף יז)
84. מדוע מתחילה לא התכוונו להלחם בארצם של סיחון ועוג, הרי עפ"י ההבטחה הם גם נמצאים בתוך א"י? (סעיף יח)
85. מה היתה תוכניתו של משה רבינו לכיבוש הארץ, ומדוע תוכנית זו השתבשה? (סעיף יח)

86. מה היה התנאי של משה לבקשת בני ראובן ושני גד להתיישבות בעבר הירדן המזרחי? (סעיף יח)
87. א. האם לעניין מצוות ישוב הארץ עבר הירדן המערבי עדיף? (סעיף יח)
ב. אם כן מדוע רצה משה רבינו לעבור את נהר הירדן? (סעיף יח)
88. א. מה נאמר על אדם הנקבר בא"י? במה זוכה אדם זה? (סעיף יח)
ב. האם סגולה זו חלה גם בעבר הירדן המזרחי? (סעיף יח)
ג. איזו סגולה נוספת יש בעבר הירדן המערבי? (סעיף יח)
89. במה מתבטא למעשה שעבר הירדן המערבי יותר מקודש? (סעיף יח)
90. למדנו שעבר הירדן המערבי יותר מקודש, האם אדם הרוצה לעבור מירדן לכפר סבא, האם יכול לכוף את אשתו לעבור איתו? (סעיף יח)

1. אלו מצוות נדחות מפני גזרות חכמים בשבת (שבות), ואלו לא? מה לומדים מכך? (הערה 1)
2. האם גם המצווה הכללית וגם הפרטית נוהגות בכל זמן? (הערה 1)
3. הרמב"ם לא מנה את מצוות ישוב ארץ ישראל בתרי"ג מצוות, ויש שלמדו מכך שאין מצוות ישוב הארץ לדעת הרמב"ם. (הבא שני תירוצים שונים)
4. יש שחולקים ואומרים שמצוות ישוב הארץ לא נוהגת בזמן הזה. (הערה 1)
א. הבא לפחות שני טענות לשיטתם.
ב. תרץ את הוכחותיהם.
ג. הבא הוכחה נוספת למצוות ישוב הארץ בזמן הזה.
5. האם יש חובה על יהודי הגר בחו"ל לעלות לארץ או שזו "מצווה קיומית"? (הערה 2)
6. מה ענה ה"חבר" בספר הכוזרי לשאלה מדוע אינו עולה לארץ ישראל? (הערה 2)
7. האם ישוב הארץ דורש מסירות נפש כמו כיבוש הארץ? (הבא שתי דעות) (הערה 3)
8. ציין מספר דברים המבטאים את חשיבות יום העצמאות? (הערה 4)
9. מה הבדל בין מסירות הנפש בשלושת העברות החמורות (גילוי עריות, שפיכות דמים ועבודה זרה), לבין מסירות הנפש במצוות ישוב הארץ? (הערה 5)
10. גם למצוות אחרות התירו בתנאי מסוים לעבור על איסורי שבות, מה תנאי זה? מה ההבדל בין שאר המצוות למצוות ישוב הארץ? (הערה 6)
11. למעשה, האם **מותר** לצאת לטיול קצר בחו"ל למי שקנה כרטיס חזור? (הערה 7)
12. ציין שני חסרונות רוחניים העלולים להיגרם מהיציאה לחו"ל. (הערה 7)
13. ע"פ המדרש בספרי (וכן מהרמב"ן והראי"ה בספרו משפט כהן) מה דין חצי האי סיני לאחר מלחמת ששת הימים? (הערה 8)
14. נהר פרת משמש כגבולה הצפוני של ארץ ישראל או כגבולה המזרחי? (הערה 9)
15. לפי המלבי"ם מה לומדים מהמילה "לכם" שחוזרת כמה פעמים בפסוקי גבולות הארץ? מה יש לעשות כאשר בכוחנו ליישב רק חלק מהארץ? (הערה 10)
16. מה דין מצוות התלויות בארץ בעבר הירדן? האם הדין שונה במצוות ביכורים? (הערה 11)

הפרק עוסק בפרטי מצוות ישוב הארץ. מצוות הציבור ומצוות היחיד הלכות מצוות ישוב הארץ וגבולות ההבטחה .....

פרק ד - מהלכות צבא ומלחמה

1. מהן שתי המצוות שיש בעצם הגיוס לצה"ל? (סעיף א)
2. א. המציל יחיד מישראל, איזה מצווה מקיים ומה נאמר עליו במשנה? (סעיף א)
   ב. מה ניתן להסיק מכך לגבי המציל את כלל ישראל? (סעיף א)
3. מהי גדר מלחמת מצווה על פי הרמב"ם? (סעיף א)
4. אילו שני היתרים מיוחדים יש בהצלת כלל ישראל לעומת הצלת יחידים (משפט כהן, ציץ אליעזר) (סעיף א)
5. מהו גדר מצוות יישוב הארץ? (סעיף ב)
6. מה גובר?-פיקוח נפש של יחידים או מצוות יישוב הארץ? (סעיף ב)
7. מאיזה פסוק למדים קודם הצלת העם ליישוב הארץ? (סעיף ב)
8. מה מיוחד במצוות הגיוס לצבא שגורם לאדם להתגבר על הפחד הטבעי? (סעיף ג)
9. אלו דברים חמורים כותב הרמב"ם על מי שמפחד בעת המלחמה ? (סעיף ג)
10. מה ההבדל בין החיילים העורפיים בחילותיו של דוד המלך לבין ימינו? (סעיף ד)
11. מה ניתן ללמוד מכך שהייתה חלוקת שלל גם לחיילי העורף? (סעיף ד)
12. האם יש מצווה באימונים? מה התועלת בכך? (סעיף ד)
13. למה למרות כל הביקורת עדיין מצווה עלינו להתגייס לצבא? (סעיף ד)
14. באיזה מצב יש פטור לחלק מהחיילים במלחמה, ובאיזה מצב אין? (סעיף ה)
15. על מה בדיוק הוכיח המלאך את יהושוע ולמה עמשא עפ"י ההלכה לא גייס את הת"ח? (סעיף ה)
16. מתי מדובר שאין חכמים צריכים שמירה ומתי בכל אופן חובה לבטל תורה? (סעיף ה)
17. איך אנו אומרים שאפשר לגייס ת"ח והרי גדול ת"ת יותר מהצלת נפשות? (סעיף ה)
18. באילו מקרים בכ"ז הרצי"ה היה אומר לא להתגייס, ובאיזה תנאי? (סעיף ה)
19. מה לומדים מהמילים "בכל דבר רע"?, פרט. (סעיף ו)
20. איזה טעם ניתן ללמוד מהתורה לציווי מיוחד זה, ולמה לפי רש"י דווקא לחיילים? (סעיף ו)
21. כיצד הרמב"ם מסביר למה ציווי זה נוגע במיוחד לצבא? (סעיף ו)
22. אילו עוד שלושה הסברים ניתן לומר לציווי זה דווקא על חיילים? (סעיף ו)
23. מהי מגמת התורה שניתן ללמוד מהצורך לשמור על ניקיון המחנה? (סעיף ז)
24. מהו המינימום שכל חייל צריך לעשות כדי לבטא את קדושת המחנה? (סעיף ז)
25. אילו שישה היתרים מיוחדים יש לחיילים, ובאיזה מצב בדיוק? (סעיף ח)
26. מה הדין כיום ברוב המקרים לגבי ששת ההיתרים? (סעיף ח)
27. לסיכום מתי יש לחפש את הקולות ומתי צריך להחמיר? (סעיף ח)
28. מתי חייבים להישמע למפקד ומתי אסור לצית לפקודה? (סעיף ט)
29. מה הדין במקרה שחייל קיבל פקודה בשבת והוא לא בטוח שזה פיקוח נפש, ומה יעשה אם לאחר מכן התברר שניתנה פקודה שלא לצורך? (סעיף ט)
30. ציין חמישה הבדלים בין חייל לבין אזרח לעניין חברה מעורבת. (סעיף י)
31. למה אי אפשר לטעון שהרבנים יחנכו את התלמידים להתמודד עם יצרם? (סעיף י)
32. אם כן, מה עלינו לתבוע מהצבא לעניין יחידות מעורבות? (סעיף י)
33. באילו דרכים ראוי לאישה לסייע לצבא? (סעיף יא)
34. מה אנו לומדים מ"ונשמרת מכל דבר רע"? ומה בעקבות כך פסקה הרבנות הראשית? (סעיף יא)

35. למרות שמפשט משנה נראה שיש על נשים מצוות מלחמה, למה בפועל אין הן נלחמות, ומדוע סתמו חכמים דבריהם? (סעיף יא)
36. מה יהיה במצב שלא תהיה ברירה ויצטרכו לצרף נשים ללחום בקרב? (סעיף יא)
37. כאשר ישראל קוראים לשלום קודם המלחמה, מה האויב צריך לקבל על עצמו? פרט. (סעיף יב)
38. מתי העמלקים יוצאים מגדר "עמלק" שאז אין מצווה למחותם? (סעיף יב)
39. ציין את מחלוקת הרמב"ם והראב"ד ביחס לשאלה על הגבעונים מדוע נאלצו להערים. (סעיף יב)
40. באיזה מצב אין לקרוא לשלום? (סעיף יב)
41. מדוע כשכבר פותחים במלחמה צריכים להרוג את כל הזכרים, ומהכנענים כל נשמה (2 סיבות)? (סעיף יג)
42. אם כן, מה ההבדל בין ישראל לעמים? (סעיף יג)
43. האם גם היום צריך לנהוג בדיוק כמו שמצווה התורה? מה הבדל ואיזה עיקרון בכל מקרה צריך ללמוד? (סעיף יג)
44. מה מיוחד במלחמת דוד ובמה זכה בשל כך? (סעיף יג)

1. מהי המחלוקת לגבי הצלת יחיד, ומה יהיה הדין לגבי מלחמה ? (הערה 1)
2. מה החילוק לפי ה'דבר יהושוע' ברמב"ם לגבי מצוות יישוב הארץ? (הערה 2)
3. מה למד הרב רבינוביץ מההלכה שיש להילחם אפילו בשבת כדי להציל אפילו תבן וקש בעיר הסמוכה לספר, עפ"י הרמב"ם? (הערה 2)
4. כמה חיילים נחשבים מחנה כדי להתיר את ששת הדברים הללו? (הערה 6)
5. מה בכל זאת נותר בהיתר, ומה הדין כאשר אין מים? (הערה 6)
6. באיזה עוד שני עניינים ראוי להקפיד בצבא, ומה בענייני כשרות בכ"ז כדאי להקל? (הערה 7)
7. איזה איסור יש באישה הנושאת נשק? ומתי בכל זאת מותר? (הערה 9)
8. באיזה סוג מלחמה יש לקרוא לשלום (רש"י, רמב"ם) (הערה 10)
9.

פרק ה - שמירת הארץ

1. א. אלו שני איסורים נזכרו בתורה ביחס למגורי נוכרים בארץ ישראל? (סעיף א)
   ב. כלפי מי נאמר כל איסור? (סעיף א)
2. לאיזה גויים נאמר האיסור? (ציין שלוש דעות) (סעיף א)
3.

1. הסבר (הערה 1)
2.

פרק ו - מהלכות מדינה

1. מה הפירוש המילולי של הכלל "דינא דמלכותא דינא" ועל מה זה חל?
2. מה הבסיס הרעיוני של דינא דמלכותא דינא?
3. מה דייקו חכמי הראשונים לגבי גדרות דינא דמלכותא דינא?
4. מתי אין לחוקי הממשלה\מלכות תוקף דינא דמלכותא דינא?
5. מה דעת הר"ן והרשב"א לגבי דינא דמלכותא בארץ ישראל? מה דעת הרמב"ם?
6. איזה פילוג יש לענין מיסים לדעת החתם סופר?
7. איזה שתי איסורים עוברים שלא משלמים מיסים?
8. מאיפה לומדים על דינא דמלכותא דינא? ומאיזה ביטוי לומדים שדינא שמלכותא דינא לא חל שזה מבטל מצווה?
9. למה הרמב"ם ממשיל את הדין של קדימות המצוות לדינא דמלכותא דינא?
10. תחת איזה סמכיות אפשר להטיל מיסים בארץ?
11. מי הם טובי העיר?
12. למה לדעת הרא"ש יש סמכות לטובי העיר?
13. מאיפה התוקף ההלכתי של טובי העיר לפי המבי"ט? ולפי המהר"ם שיק?
14. מה התועלת שמרווחים מתשלום מס? ומה הניסיון בזה?
15. מתי מותר לקנות בלי חשבונית ולמה?
16. האם צריך לדרוש חשבונית כשקונים? ועל מה הקונה יכול לעבור?
17. מה לומדים מ "כִּי הַמִּשְׁפָּט לֵאלוֹהִים הוּא"?
18. מה השתנה לענין המשפט התורני כשלוש מאות שנה אחרי החורבן?
19. למה אסור ללכת לבתי המשפט בארץ?
20. מה צריך לעשות כשהנתבע לא מוכן לבוא לבית דין? ולמה?
21. כמה אנשים צריך שיהיו בסנהדרין שמקימים בכל עיר? ולמה יש את המספר הזה?
22. כיום שחכמים הם לא סמוכים איזה דינים אסור להם לדון?
23. למה ממשלים את הסיכסוך לסכר?
24. איפה השופטים צריכים לשבת? למה במקום המסוים הזה?
25. לפי תקנת עזרא באיזה ימים מתכנס בית הדין ומאיזה סיבה?

פרק ז - ערבות הדדית

1. מהו ה"קל וחומר" שלמדים ממצוות "והשבתו לו"?
2. מהו גדר המצווה? הבא דוגמא מהחיים לקיומה!
3. תאר את אופן קיום מצוות "עגלה ערופה"!
4. מה ההתעסקות בחלל תגרום לאנשי העיר?
5. מדוע דווקא זקני העיר מתוודים? הרי ודאי לא הם שפכו את הדם!
6. כיצד ניתן כיום לקיים כביכול את מצוות "עגלה ערופה"?
7. אילו שתי מצוות יש למוחה על עוולה שעושים לחברו?
8. מתוך איזה יחס צריכה לבוא התוכחה?
9. מי שיכול למחות ולא מיחה,למה נחשב?
10. באילו אנשים במיוחד צריך למחות? מנה שתי סיבות!

11. מה ענה ר' זירא לר' סימון לאחר שטען שאנשי ביתו של ריש גלותא לא מקבלים את תוכחתו?
12. באיזה מקרה חוזר הקב"ה לרעה ממידה טובה שיצאה ממנו?
13. בעת הגזירה על חורבן הבית, מה הקב"ה תכנן בתחילה, מה קרה בסופו של דבר ומדוע?
14. סעיף ד'
15. בזכות מה רצה אברהם להציל את אנשי סדום?
16. מה ה"אבן-עזרא" דייק מהמילה "בתוך"? מה ניתן ללמוד מכך על התנהגות נכונה של צדיקים?
17. אילו צדיקים (אולי) היו בתוך סדום? מה הפגם של צדיקים אלו?
18. מהי זכותו של לוט?
19. למה לצדיקים המתנהגים בדרך הנכונה יש יכולת ללמד זכות לפני הקב"ה?
20. הערה 1:-למה באו ייסורים על איוב?תאר את איוב בשלושה מצבים היסטוריים שונים שעברו על עמ"י!
21. סעיף ה'
22. כמה פעמים צריך להוכיח בן אדם? (חלק בין שני מצבים)
23. מהם שלושת הדעות של האמוראים לגבי גבול התוכחה?
24. כמו איזו דעה פסק הסמ"ג וכאיזו דעה הרמב"ם?
25. האם חובת התוכחה היא רק על חטא פרטי או גם על חטא ציבורי?
26. מהן שתי מטרותיה של המחאה ומדוע היא צריכה להיות כל-כך חריפה עד לכדי הכאה?
27. סעיף ו'
28. מהו סוג הצדקה החשוב ביותר ומדוע?
29. מה הגדר שקבעו חכמים לסכום פדיונו של אדם ומדוע? (כתוב שתי סיבות ומהי העיקרית)
30. למה אע"פ תקנת חכמים ניתן היה לשחרר את מהר"ם מרוטנבורג ומדוע לא הסכים לכך?
31. מה דינו של אדם הרוצה לפדות את עצמו מעל ערכו, מכספו?
32. מה הדין במקרה של שבוי הנמצא בסכנת נפשות?
33. מהו ההבדל המהותי בין החוטפים שעליהם דנים כיום (מחבלים) לעומת מה שדובר בזמן הגמרא והראשונים?
34. מדוע במיוחד במצב של מלחמה מתמדת אין להיכנע לסחטנות?
35. מה בכל זאת ניתן לעשות במקרה של שבי יחידים? (מנה שתי הוכחות מהתנ"ך)
36. מה הדין במקרה שנסתיימה המלחמה?
37. הערה 2:-מה דעתו של ה"חוות בנימין" ומה דעת שאר הרבנים כיום?
38. מה דעתו של הרב גורן ואיזה פתרון אחר הוא מציע?
39. מתי שייך לומר על אדם "דין רודף"?
40. במקרה שלאדם תהיה אפשרות להרוג את הרודף או רק לפגוע באחד מאבריו,מה עדיף?
41. הסבר "מורידין ולא מעלין" וכן "אין מורידין אבל גם לא מעלין" ועל מי נאמר?
42. מה הגדר של מחבל הבא לרצוח יהודים? כאשר לא נשקפת סכנה, מותר להורגו? ולהצילו?

43. מה הדין של טיפול באויב בשבת ומדוע?
44. כלפי מי יש לנו אחריות? האם יש קדימויות?
45. על מה בכל זאת אסור למחול וכיצד ניתן לשפר?
46. על פי הרב קוק אילו תכונות מכינות אותנו לקראת רוחו של מלך המשיח?

1. כיצד הסבירו בערוך השולחן ובאגרות משה את הגמרא במסכת שבת קיח, ב? (הערה 1)
2. מה המקור להקדמת הראש וימין ברחיצה ובסיכה? ומה המקור להקדמה בבגדים? (הערה 2)

פרק ח - עבודה עברית

1. מאיפה לומדים שצריך להעדיף יהודי על גוי? (פסקה א')
2. האם אסור למכור או לקנות מגוי? ואם הגוי מוכן לשלם יותר או שהוא זול יותר מהיהודי? (פסקה א')
3. מאיפה לומדים שצריך להעדיף יהודי אף אם קונה בפחות או מוכר ביותר? (פסקה א')
4. הבא את שלושת הדעות לגבי גובה הסכום המרבי שצריך להעדיף בו את היהודי? (פסקה א')
5. את מי צריך להעדיף בין היהודים ? הבא הוכחה! (פסקה ב')
6. האם גם בעבודה צריך להעדיף יהודי? ואיזה עניין מצטרף בזה? (פסקה ב')
7. "כל אדם חייב ליתן צדקה, ומי שנותן פחות ממה שראוי לו ליתן בית דין היו כופין אותו ומכין אותו מכות מרדות עד שיתן מה שאמדוהו שיכול ליתן" (שולחן ערוך, יורה דעה רמ"ח, א') – מה ההלכה כיום, האם לוקחים בכוח צדקה? ומה אפשר ללמוד מהשו"ע? (פסקה ג')
8. הבא 3 מדרגות בצדקה לפי הסדר כולל המדרגה העליונה ביותר? מה זה מוכיח לגבי העסקת יהודי? (פסקה ג')
9. האם במצב של עבודה בזויה יש להעדיף פועל יהודי? מדוע? (פסקה ד')
10. מה אומר הרמב"ם על מי שעניים הם בני ביתו? (פסקה ד')
11. האם מי שלוקח פועל יהודי למרות שלא חייב קיים מצווה? למה? (פסקה ה')
12. על פי איזה חישובים קובעים את ההוצאות על יהודי בהשוואה לגוי? (פסקה ה')
13. מהי דעת הרב עוזיאל לגבי לקיחת פועל יהודי על פני פועל גוי? מהי הסיבה? (פסקה ו')
14. איזו ראיה מההלכה הביא הרב עוזיאל לדעתו? (פסקה ו')
15. מה נפסק להלכה? על מי מוטלת החובה שהטיל הרב עוזיאל? (פסקה ו')
16. חוץ מהמצווה הכללי להעדיף פועל יהודי על פני הגוי, אילו 3 טעמים נוספים להעדפת היהודי קיימים בפועל ערבי? הרחב! (פסקה ז')
17. מהי ההלכה לגבי פועלים ערבים – מצד המעסיק, ומצד המדינה? (פסקה ז')
18. האם יש להתייחס לפועל הערבי בצורה טובה? למה? (2 סיבות) (פסקה ז')
19. האם יש חובה לקחת פועל יהודי על פני פועל ערבי אם היהודי יקר בהרבה, ואולי פסק זה אף יגרום להימנע מבנייה? למה? (פסקה ח')
20. למרות ההבדלים הגדולים בעלות בין פועלים יהודים לפועלים ערבים,מה אפשר לעשות כדי להעסיק יהודים? (פסקה ח')
21. איך אפשר לצמצם את מספר הפועלים הערבים בבניה ובכך להעסיק יותר יהודים? בכמה בערך יורדים מספר הפועלים? (פסקה ט')

22. מהם שני המקורות לנטילת ידיים שחרית, ומה נראה מכל מקור? ולאיזו שיטה מתאים כל מקור? (הערה 1)
23. לדעת הרא"ש הסובר שנטילת ידיים היא הכנה לתפילה, האם אישה שקמה בבוקר ואיננה מתפללת תפילת שמונה עשרה תצטרך ליטול ידיים? נמק. (הערה 1)
24. מה עיקר מגמתה של נטילת ידיים בבוקר? ומאיזה פסוק זה נלמד? (הערה 1)
25. על אילו דברים יש להקפיד לכתחילה בנטילת ידיים של שחרית? (הערה1)
26. מים שנפסלו לנטילת ידיים לסעודה האם כשרים לנטילת ידיים של שחרית? (הערה 1)
27. הנוטל ידיים בבוקר במים שנפסלו לנטילה לסעודה, איזו ברכה יברך לדעת השו"ע? ואיזו ברכה לדעת רוב האחרונים? ולדעת איזה פוסק לא יברכו כלל? (הערה 1)
28. אדם שקם באמצע הלילה וצריך להתפנות, מה יעשה לדעת המשנ"ב ומה יעשה לדעת הרב עובדיה יוסף? (הבא נימוק לשיטתם) וכיצד המנהג למעשה? (הערה 2)
29. אדם שקם באמצע הלילה ונצרך מאוד לנקביו האם יטול ידיים קודם שיתפנה? מדוע? (הערה 2)
30. כיצד לימד זכות ה'אשל אברהם' על אותם שישנים שנת קבע ביום? וכיצד נהג בעצמו? (הערה 4)
31. לדעת המקובלים, אם ישן אדם שנת קבע ביום האם צריך ליטול ידיים? (הערה 4)
32. מהו זמן של שנת קבע? (הבא את שלוש השיטות והסבר מהי שיטת רוב הפוסקים) (הערה 4)
33. מי שלומד תורה כל הלילה, האם לדעת השולחן ערוך הוא צריך ליטול ידיו בעלות השחר? וכיצד פסקו למעשה בדין זה? (הערה 4)

פרק ט - הלכות זכר למקדש

1. איך שכנע רבי יהושע את הפרושים לא להימנע מאכילת בשר ושתית יין?
2. איזה כלל הסביר רבי יהושע לפרושים?
3. מתי צריך לעשות זכר לחורבן?
4. מה חשבו הפרושים לעשות אחרי החורבן?
5. מה עיקר העניין בתקנות זכר החורבן?
6. מה שטח הקיר שצריך להיות לא מסויד א. באמות ב. במטרים ?
7. למה משאירים שטח בקיר לא מסויד?
8. איזה תקנה נתקנה בסיוד הבית כזכר לחורבן?
9. מי שמדביק טפטים האם צריך להשאיר שטח חשוף של אמה על אמה או שזה דין רק בסיוד?
10. איפה צריך להשאיר את האמה הלא מסוידת (שתי דעות) ? מה דעת רוב הפוסקים?
11. מתי כולם יסכימו שצריך להשאיר את האמה מעל הפתח ?
12. מי שקנה בית שלא השאירו בו אמה על אמה ללא סיד במה תלוי הדין האם צריך לשייף אמה על אמה מהסיד?
13. אם קנה את הבית מיהודי האם צריך לשייף אמה על אמה בקיר? למה?
14. אם קנה את הבית מגוי האם צריך לשייף ? למה?
15. לגבי הדין בשאלה הקודמת האם מה שחשוב זה מי הבנאים או מי בעל הבית?
16. אם פועלים גוים סיידו בית בשביל יהודי ולא השאירו אמה על אמה חשופות האם צריך היהודי לשייף אמה על אמה בעצמו?
17. מה החילוק של האגרות משה בין מי שבונה את ביתו למי שבונה דירות למכירה?
18. במקרה של מי שבונה בתים למכירה האם יש הבדל בין מי שמוכר בתים לגוים למי שמוכר בתים ליהודים?
19. לפי האיגרות משה האם במקרה שהקבלן היה פטור מהשארת אמה על אמה האם יש חיוב על הקונה לעשות זאת.
20. אותה שאלה כשהוא לא היה פטור?
21. לפי האגרות משה מי חייב להשאיר שטח אמה על אמה חשוף? האם יש הבדל בין מי שבונה דירות למכירה למי שבונה להשכרה?
22. לפי האגרות משה מה הדין כשקנה את הדירה מהקבלן ליפני סיומה?
23. לדעת רוב הפוסקים מה הדין כשקנה בית מיהודי?
24. האם יש הבדל בין מי שקונה דירה מקבלן למי שקונה מדיר קודם?

25. מתי קולם יסכימו שפטור?
26. האם מותר לקשט את קירות הבית (דעות הטור והרמב"ם)?
27. מה נוהגים לעשות היום?
28. היכן כולם יסכימו שמותר?
29. האם צריך לא לסיד את האמה על אמה החשופות או שמספיק להימנע מהצבע שלאחר הסיד?
30. האם אפשר במקום להימנע מסיד לצבוע בשחור?
31. אם עשה אמה מסוידת אבל ניכרת בצבע שונה האם בכול זאת חייב לשייף או שיש לו על מי לסמוך להקל?
32. לדעת הסובר שהבית צריך להיות לא גמור מה יעשה מי שצבע אמה על אמה בצבע שונה אבל לא שייף?
33. ומה הוא יעשה לדעת האומר שצריך שיהיה שינוי זכר לחורבן?
34. מה הדין בקירות גבס?
35. מה דין מי שבמקום אמה חשופה תולה תמונה של הר הבית?(האם אפשר להקל?)
36. מה דין מי שליד האמה החשופה תלה תמונה של הר הבית?
37. מהדין מי שבמקום הלא מסויד חרט בטיח ציור של חומות?
38. מה הרעיון בהשארת אמה על אמה לא מטויחת?
39. איזה סימן עושים בארוחה כזכר לחורבן?
40. באיזה סוג סעודה צריך לעשות סימן (כלל ודוגמא) ?
41. בארוחת ערב רגילה האם יש צורך לעשות סימן?
42. האם גם בשבת ויו"ט צריך לעשות סימן בארוחה זכר לחורבן?
43. האם גם בסעודות מיצוה צריך לעשות סימן זכר לחורבן?
44. למה צריך להחסיר מנה מהארוחה גם בסעודת מצווה?
45. למה היום קשה לקים דין זה?
46. מה אמרו הרמב"ם והשו"ע לעשות בגלל בעיה זו?
47. למה לא נוהגים לעשות גם את מה שאמרו הרמב"ם והשו"ע?
48. מה כן לעשות היום כזכר לחורבן בסעודה?
49. איזה תקנה תיקנו בתכשיטי אישה זכר לחורבן?
50. מה הכלל המנחה בתקנות זכר לחורבן?
51. איך סייעו תקנות זכר לחורבן לעם ישראל בגלות?
52. מה עושים בחתונה כזיר לחורבן?
53. לאיזה פסוק סמכו מנהג זה?

54. למה מניחים אפר על ראש החתן בחתונה?
55. איפה על הראש מניחים את האפר ? למה דווקא שם?
56. למה נהגו לשבור כוס בחתונה?
57. האם אפשר לעשות בחתונה רק אחד ממנהגי החורבן?
58. למה אסור לשים כתר על ראש החתן?
59. האם לכלה מותר לחבוש עטרה מזהב? מכסף? מבד מקושט?
60. מתי יש איסור לנגן לדעת הרמב"ם?
61. לדעת הרמב"ם האם מותר לשיר בפה בעת משתה היין? בסעודה ששותים בה יין? בשאר זמנים?
62. לדעת הרמב"ם והשו"ע האם מותרת נגינה שאינה לצורך מצווה?
63. לדעת הרמב"ם והשו"ע האם מותרת שירה בעת משתה היין?
64. לדעת רש"י ורוב הראשונים האם מותר לשיר ולנגן בעת משתה היין? בסעודה ששותים בה יין? בשאר זמנים?
65. לדעת רש"י ורוב הראשונים האם יש הבד בין שירה לנגינה?
66. לדעת תוספות ורמ"א האם מותר לשמועה נגינה כול היום?
67. להלכה בימינו האם מותר ללמוד לנגן ולשמועה מוזיקה?
68. מה צריך לעשות ולומר כשרואים את ערי יהודה בחורבנם? ירושלים בחורבנה? בית המקדש בחורבנו?
69. אדם שמגיע לארץ ורואה לראשונה את ערי יהודה בחורבנם ואחר כך את ירושלים בחורבנה ואחר כך את בית המקדש בחורבנו האם צריך לקרוע שלוש פעמים?
70. מה האורך של כל קריעה?
71. האם מותר לתקן קריעות אלו?
72. מה דין ערי יהודה שגרים בהם יהודים תחת שלטון נוכרי? ומה הדין כשהתושבים נוכרים והשלטון יהודי?
73. לדעת הרב אוירבאך האם קורעים על ירושלים אחר שחרורה במלחמת ששת הימים?
74. מה דעת הרצי"ה לגבי קריעה על ירושלים בימינו?
75. מה פסקו הרב גורן והרב אברהם שפירה לגבי קריעה על ירושלים בימינו? ומה לגבי מקום המקדש?
76. האם היום צריך לקרוע על מקום המקדש?
77. לדעת הרב טיקוצ'ינסקי איזה חלק מהר הבית מחייב קריעה בראייתו?
78. מי שרואה את הר הבית בשבת וחג האם צריך לקרוע?
79. מי שרואה את הר הבית בחול המועד האם צריך לקרוע?

80. באיזו דרך אפשר להתחמק מקריעת נגד?
81. חיוב קריע על החורבן הוא על ראיה חדשה או ישנה?
82. מה דין עולים שרואים בפעם הראשונה את מקום המקדש?
83. מעיקר הדין צריך לקרוע כל שלא ראה את מקום המקדש שלושים יום, אם כך למה היום לא קורעים?
84. מה ראוי לכול יהודי לעשות בנוגע לקריע על מקום המקדש? מה יעשה אם ירצה להחמיר?
85. מתי מברכים " מציב גבול אלמנה" ?
86. על מה נתקנה בירכת " מציב גבול אלמנה " ?
87. מה הכוונה בברכת "מציב גבול אלמנה" ? ומתי היא נתקנה?
88. על מה מברכים "מציב גבול אלמנה" לרש"י? לרי"ף?
89. מה עושים לכתכילה?
90. למה לא מברכים מציב גבול אלמנה על הערים הגדולות בארץ?
91. יהודי שהגיע מחול האם צריך לברך על הערים הגדולות בארץ?
92. יהודי שנולד בארץ האם יברך עליהם?
93. ישובים חדשים מי יברך עליהם לאחר שלושים יום?
94. האם מברכים על ישובים בישע"ו ובצפון הרי הם אינם יושבים 'ללא שטן וללא פגע'?
95. מתי אין לברך על ישוב?
96. מה יעשה במקום שיש ספק האם צריך לברך "מציב גבול אלמנה"?

1. האם מבר

פרק י - הלכות גרים

1. באיזה מובן עם ישראל הוא "גזעני" ואיזה לא? (פסקה א')

2. האם מקבלים לגיור בנים של גויים רשעים או בני עם אויב? (פסקה א')
3. מה היחס המיוחד שצריך להיות לגר? ולמה? (פסקה ב')
4. איזה מצוות עשה ולא תעשה יש ביחס לגר? (פסקה ב')
5. מה יחס הקב"ה לגרים? (פסקה ב')
6. מה צריך לומר לפי ההלכה לגוי שבא להתגייר? ואיך זה מסתדר עם המצווה לאהוב את הגר? (פסקה ג')
7. אם אמר הגוי שבכל זאת הוא רוצה להתגייר מה השלב הבא? האם אפשר להשהות את מועד גיורו? (פסקה ג')
8. האם גר צריך ללמוד את כל המצוות ועונשיהן לפני שמגיירים אותו? ובמה צריך ללמד אותו? מדוע? (פסקה ד')
9. מהו התנאי שלפיו גייר הלל את הגויים? ומה לומדים מזה? (פסקה ה')
10. מדוע ההחלטה לגייר גוי כל כך קשה?(פסקה ה')
11. למעשה אילו 2 בירורים צריך לעשות על מנת להתחיל בתהליך הגיור? (פסקה ו')
12. איזה דברים צריך הגר לעשות על מנת להתגייר?ומה השתנה עם חורבן הבית? ומה נפסק להלכה כיום? (פסקה ו')
13. גר שלא עשה את כל תהליך הגיור מה דינו? ואם לא יכול היה לעשותן מסיבות רפואיות? (פסקה ו')
14. האם גוי שבא להתגייר בשביל סיבות צדדיות ככסף או כבוד מתקבל לגיור? מדוע? (פסקה ז')
15. מה הדין של גוי שבא להתגייר מסיבות צדדיות וקיבל ואותו? (פסקה ז')
16. האם מקבלים לגיור גוי שרוצה להתחתן עם ישראלית? ואם קבלו אותו? (פסקה ז')
17. גוי שנשוי ליהודיה בנישואים אזרחיים בימינו האם יקבלו אותו לגיור בארץ ישראל?ובחו"ל? למה? ומהו התנאי הבסיסי? (פסקה ח')
18. במה שונה קבלת אזרחות מגיור? ולמה דומה קבלת אזרחות בתורה? (פסקה ט')
19. מהו התנאי העיקרי בגיור? מדוע? (פסקה ט')
20. מה דין גר שזנח את התורה והמצוות לאחר שכבר קיבל עליו את עול התורה והמצוות בזמן הגיור?האם הוא שונה מיהודי? (פסקה ט')
21. מה בדיוק צריך ללמד גר שבא להתגייר? (פסקה י')
22. האם גר שמוכן לקבל עול תורה בעיקרון אך לא חושב שיוכל לעמוד בזה מתקבל לגיור? מדוע? (פסקה י')
23. האם גויר רפורמי או קונסרבטיבי נחשב לגיור? למה? (פסקה י')
24. מה הבעיה בגיור קטן? האם בכל זאת אפשר לגיירו? ולמה? (פסקה י"א)
25. האם מחפשים ילדים לגיור? מתי כן מקבלים קטן לגיור? (פסקה י"א)
26. האם הורים מאמצים יכולים לגייר את ילדם המאומץ? ולמה?(פסקה י"א)
27. קטן שבא להתגייר כי רוצה להיות יהודי באמת האם ניתן לגיירו? (פסקה י"א)
28. האם קטן שגוייר וכשהגיע למצוות מוחה ואינו מעוניין להמשיך ולהיות יהודי יכול לבטל את גיורו? ואם לא מחה כשהגיע למצוות אלא קיים מצווה, האם יכול לחזור בו?(פסקה י"א)
29. מה דינו של ילד שאימו התגיירה בהיותה בהריון? האם יכול להתחרט? (פסקה י"א)

30. האם עונים אחרי

